

From: Embassy of Ukraine in the Kingdom of the Netherlands <emb_nl@mfa.gov.ua>
Date: Friday, September 18, 2026, 10:05 AM
To: "dpg@minbuza.nl" <dpg@minbuza.nl>
"5.1.2.e @minbuza.nl" <5.1.2.e @minbuza.nl>
"5.1.2.e @minbuza.nl" <5.1.2.e @minbuza.nl>
"5.1.2.e @minbuza.nl" <5.1.2.e @minbuza.nl>
CC: "postbus@eerstekamer.nl" <postbus@eerstekamer.nl>
"voorzitter@eerstekamer.nl" <voorzitter@eerstekamer.nl>
"ek-secretariaat@eerstekamer.nl" <ek-secretariaat@eerstekamer.nl>
"5.1.2.e @eerstekamer.nl" <5.1.2.e @eerstekamer.nl>
"protocol@eerstekamer.nl" <protocol@eerstekamer.nl>
"persvoorlichting@tweedekamer.nl" <persvoorlichting@tweedekamer.nl>
"voorzitter@tweedekamer.nl" <voorzitter@tweedekamer.nl>
"5.1.2.e @tweedekamer.nl" <5.1.2.e @tweedekamer.nl>
"cie.buza@tweedekamer.nl" <cie.buza@tweedekamer.nl>
"5.1.2.e @tweedekamer.nl" <5.1.2.e @tweedekamer.nl>
Subject: NV_6121913038

Attachments:

NV_6121913038.pdf
дол_Statement_Zakarpattia_1944-1946_Eng.docx
дол_ВРУ_Заява_Закарпаття_4969-IX.pdf

Dear Sir/Dear Madam,

Please find enclosed our Note Verbale for your kind attention.

Kind regards,

Embassy of Ukraine in the Netherlands

Embassy of Ukraine
in the Kingdom
of The Netherlands

Tel. 070 3626095
e-mail:
emb_nl@mfa.gov.ua
emb.ua.in.nl@gmail.com
Zeestraat 78
2518AD The Hague

Embassy of Ukraine
in the Kingdom of the Netherlands

78 Zeestraat, 2518AD,
The Hague,
The Netherlands

+31703626095
+31703615565 (fax)
emb_ua@mfa.gov.ua

Nº 61219/22-012-13038

The Embassy of Ukraine in the Kingdom of the Netherlands presents its compliments to the Ministry of Foreign Affairs of the Kingdom of the Netherlands and has the honour to transmit herewith a copy of the Statement of the Verkhovna Rada of Ukraine on the recognition and condemnation of the crimes of the Soviet military administration in Zakarpattia in 1944-1946 along with its unofficial translation.

The Embassy of Ukraine kindly requests the esteemed Ministry to take note of the Statement and to forward it to other relevant Dutch authorities.

The Embassy of Ukraine in the Kingdom of the Netherlands avails itself of this opportunity to renew to the Ministry of Foreign Affairs of the Kingdom of the Netherlands the assurances of its highest consideration.

Enclosure: as mentioned, on 8 pages.

5.1.2.e

The Hague, 17 September 2026

**Ministry of Foreign Affairs
of the Kingdom of the Netherlands**

**CC:
Senate
of the States General
of the Kingdom of the Netherlands**

**House of Representatives
of the States General
of the Kingdom of the Netherlands**

The Hague

STATEMENT
of the Verkhovna Rada of Ukraine on the recognition and condemnation of the crimes of the
Soviet military administration in Zakarpattia in 1944-1946

The Verkhovna Rada of Ukraine strongly condemns the crimes against humanity committed in Zakarpattia in 1944-1946 by the Soviet military administration and the subsequent forced Sovietisation of the region.

In the autumn of 1944, following the retreat of Hungarian and German troops, Zakarpattia immediately came under the control of the Soviet military administration. The purpose of the occupation of Zakarpattia was to exterminate the nationally conscious population of the region, which had proclaimed independence a few years before the Soviet occupation, and to establish a military bridgehead for interventions in neighbouring states.

It was at this time, in 1944, that the Soviet military administration, acting through NKVD and SMERSH bodies and personnel, carried out mass arbitrary detentions of male civilians in Zakarpattia aged 18 to 50 under the pretext of "mobilisation" for so-called labour camps. Thousands of civilian residents of Zakarpattia were deported to concentration camps within the GULAG system without court orders.

Historians estimate that, as a result of these deportations, tens of thousands of Zakarpattia residents died in forced labour camps from exhaustion, starvation, disease and inhuman conditions of detention. A substantial proportion of those deported never returned to their homes.

The Soviet authorities carried out targeted repression against figures associated with Carpatho-Ukraine, members of Ukrainian civic organisations, and Greek Catholic clergy and believers, who were persecuted for refusing to recognise the abolition of the Union of Uzhhorod. Members of the Hungarian, German, Romanian, Roma and other ethnic minorities were also specifically targeted for repression and deported en masse, regardless of whether they had personally been involved in war crimes during the Second World War. The Soviet machinery of repression terrorised prosperous peasants and members of the intelligentsia, who were subjected to dekulakisation and further repression, as well as cultural figures, educators and civic activists, thereby destroying Zakarpattia's intellectual elite.

The systematic and widespread human rights violations committed by the Soviet military administration in Zakarpattia in 1944-1946, including unlawful mass deportations of civilians, forced labour, arbitrary detention without court orders and persecution on ethnic and religious grounds, bear the hallmarks of crimes against humanity under contemporary international law.

These criminal acts formed part of the communist totalitarian regime's overall policy aimed at destroying national identity, religious freedom and civil society in territories that had come under the Kremlin's control.

Recognising and condemning the crimes of the Soviet military administration in Zakarpattia is an important component of the process of decommunising and decolonising Ukraine's historical memory. It is also an act of justice for the thousands of victims of the communist totalitarian regime and their descendants.

As a democratic European state that recognises the rule of law and condemns all manifestations of totalitarianism, Ukraine considers it its moral duty to:

- officially recognise the mass repression perpetrated by the Soviet military administration against the civilian population of Zakarpattia in 1944-1946, and, in particular, officially recognise the so-called "málenkij robot" (forced labour), involving mass repression by the Soviet military administration against ethnic Hungarian civilians, as a crime committed by the communist totalitarian regime;

- condemn the practice of forced deportations, extrajudicial executions and persecution on ethnic, religious and social grounds carried out by NKVD and SMERSH bodies and personnel in Zakarpattia;

- honour the memory of the victims of Soviet repression in Zakarpattia through the installation of memorial markers, scholarly research and educational programmes;

- promote the publication of archival materials relating to the events of 1944-1946 in order to restore historical truth;

- support research to document the crimes of the communist totalitarian regime in Zakarpattia and other regions of Ukraine;

- ensure that these historical events are included in educational curricula in order to develop an objective understanding of the totalitarian past and prevent similar crimes from recurring in the future;

- emphasise that the Russian Federation, which continues to wage armed aggression against Ukraine, is committing crimes in the temporarily occupied territory of Ukraine analogous to those of the communist totalitarian regime, including large-scale repression against civilians.

The Verkhovna Rada of Ukraine calls on the international community, academic and archival institutions of partner states to cooperate in restoring the historical truth about the crimes of Soviet totalitarianism committed in Zakarpattia and other regions of Ukraine.

Recognition of the crimes of Soviet totalitarianism must serve as a warning today to prevent the crimes of the past from recurring, particularly in efforts to counter the current policy of the Russian Federation, which replicates the criminal approaches of the communist totalitarian regime and is conducting a similar campaign of repression. As in the 1940s, the Kremlin seeks to seize all of Ukraine in order to secure a common border with the states of Central Europe and to intimidate and control them by maintaining the capacity for swift military intervention, as in 1956 and 1968, when the USSR occupied Hungary and Czechoslovakia.

The civilised world must firmly and unreservedly combat criminal totalitarian policies, not only by honouring the victims of the past, but also by preventing further victimisation today - by supporting Ukraine in its struggle against the aggressor state, helping to achieve a comprehensive, just and lasting peace for Ukraine, holding the aggressor state and its war criminals accountable, and ensuring justice for the victims of Russian aggression.

ПОСТАНОВА

Верховної Ради України

Про Заяву Верховної Ради України щодо визнання і засудження злочинів
радянської військової адміністрації на Закарпатті у 1944–1946 роках

Наголошуючи на відданості Парламенту України принципам демократії, верховенства права та захисту прав людини,

акцентуючи на тому, що права і свободи людини та їх гарантії визначають зміст і спрямованість діяльності держави,

відзначаючи, що відповідно до Конституції України людина, її життя і здоров'я, честь і гідність, недоторканність і безпека визнаються в Україні найвищою соціальною цінністю,

підкреслюючи, що пам'ять про жертв тоталітарних репресій формує фундамент демократичного, правового суспільства, яке цінує людську гідність, свободу та права кожної особи незалежно від її раси, кольору шкіри, статі, мови, релігії, політичних або інших переконань, національного, етнічного або соціального походження, майнового чи іншого стану,

Верховна Рада України постановляє:

1. Визнати злочинний характер та засудити репресії, яких зазнало цивільне населення Закарпаття у результаті злочинних дій органів державної влади Радянського Союзу в період 1944–1946 років, внаслідок яких людей позбавляли волі, утримували у нелюдських умовах, піддавали тортурам та позбавляли життя без рішень судових органів.

2. Схвалити Заяву Верховної Ради України щодо визнання і засудження злочинів радянської військової адміністрації на Закарпатті у 1944–1946 роках (додається).

3. Доручити Голові Верховної Ради України забезпечити невідкладне направлення тексту Заяви до парламентів та урядів іноземних держав, міжнародних організацій та парламентських асамблей.

4. Ця Постанова набирає чинності з дня її прийняття.

Голова Верховної Ради
України

м. К и ї в
3 вересня 2026 року
№ 4969-IX

Р. СТЕФАНЧУК

Заява
Верховної Ради України
щодо визнання і засудження злочинів радянської військової
адміністрації на Закарпатті у 1944–1946 роках

Верховна Рада України рішуче засуджує злочини проти людяності 1944–1946 років на Закарпатті, вчинені радянською військовою адміністрацією, та подальшу примусову радянізацію регіону.

Восени 1944 року, після відступу угорських та німецьких військ, територія Закарпаття відразу опинилася під контролем радянської військової адміністрації. Метою окупації Закарпаття було винищення національно свідомого населення краю, який за кілька років до радянської окупації проголосив незалежність, а також створення військового плацдарму для інтервенцій у сусідні держави.

Саме в цей час, у 1944 році, радянська військова адміністрація руками органів та службовців НКВС та СМЕРШ здійснила масові незаконні затримання цивільного чоловічого населення Закарпаття віком від 18 до 50 років під приводом "мобілізації" до так званих трудових таборів. Тисячі мирних мешканців Закарпаття без судових рішень були депортовані до концентраційних таборів системи ГУЛАГ.

За оцінками істориків, внаслідок цих депортацій десятки тисяч жителів Закарпаття загинули в таборах примусової праці від виснаження, голоду, хвороб та нелюдських умов утримання. Значна частина депортованих ніколи не повернулася до своїх домівок.

Радянська влада здійснила цілеспрямовані репресії проти діячів Карпатської України, членів українських громадських організацій, представників греко-католицького духовенства та вірян, які зазнали переслідувань за відмову визнати ліквідацію Ужгородської унії. Під окремі репресії також потрапили представники угорської, німецької, румунської, ромської та інших національних меншин, яких масово депортували, незалежно від їхньої особистої причетності до воєнних злочинів під час Другої світової війни. Радянська репресивна машина здійснила терор щодо заможного селянства та інтелігенції, які підлягали розкуркуленню та подальшим репресіям, діячів культури, освіти й громадських активістів, внаслідок чого знищила інтелектуальну еліту Закарпаття.

Систематичні та масові порушення прав людини, здійснені радянською військовою адміністрацією на Закарпатті у 1944–1946 роках, включаючи незаконні масові депортації цивільного населення, примусову працю, свавільні затримання без судових рішень та переслідування за національною і релігійною ознаками, згідно з нормами сучасного міжнародного права мають ознаки злочинів проти людяності.

Ці злочинні дії стали частиною загальної політики комуністичного тоталітарного режиму, спрямованої на знищення національної ідентичності, релігійної свободи та громадянського суспільства на територіях, які опинилися під контролем Кремля.

Визнання та засудження злочинів радянської військової адміністрації на Закарпатті є важливою складовою процесу декомунізації та деколонізації історичної пам'яті України. Це також є актом справедливості щодо тисяч жертв комуністичного тоталітарного режиму та їхніх нащадків.

Україна як демократична європейська держава, що визнає верховенство права та засуджує будь-які прояви тоталітаризму, вважає своїм моральним обов'язком:

офіційно визнати факт масових репресій радянської військової адміністрації проти цивільного населення Закарпаття у 1944–1946 роках, зокрема офіційно визнати факт масових репресій радянської військової адміністрації проти цивільного населення угорської національності, так званий "маленькій робот", як злочини, вчинені комуністичним тоталітарним режимом;

засудити практику примусових депортацій, позасудових страт та переслідувань за національною, релігійною і соціальною ознаками, скоєних органами та службовцями НКВС та СМЕРШ на території Закарпаття;

вшанувати пам'ять жертв радянських репресій на Закарпатті шляхом встановлення пам'ятних знаків, проведення наукових досліджень та освітніх програм;

сприяти оприлюдненню архівних матеріалів, пов'язаних із подіями 1944–1946 років, для відновлення історичної правди;

підтримати науково-дослідну діяльність з документування злочинів комуністичного тоталітарного режиму на Закарпатті та в інших регіонах України;

забезпечити включення цих історичних подій до освітніх програм з метою формування об'єктивного розуміння тоталітарного минулого та запобігання повторенню подібних злочинів у майбутньому;

наголосити на тому, що російська федерація, яка продовжує здійснювати збройну агресію проти України, вчиняє на тимчасово окупованій території України злочини, аналогічні до злочинів комуністичного тоталітарного режиму, зокрема масштабні репресії проти мирного населення.

Верховна Рада України закликає міжнародну спільноту, наукові установи та архівні заклади держав-партнерів до співпраці у справі відновлення історичної правди про злочини радянського тоталітаризму, вчинені на території Закарпаття та інших регіонів України.

Визнання злочинів радянського тоталітаризму має стати застереженням для сучасності для недопущення повторення злочинів минулого, зокрема у справі протидії сучасній політиці російської федерації, яка дублює злочинні підходи комуністичного тоталітарного режиму та вдається до аналогічної репресивної кампанії. Як і в 1940-х роках, Кремль хоче загарбати всю Україну, щоб отримати спільний кордон з державами Центральної Європи, залякувати і контролювати їх, маючи можливості для швидкого вторгнення, як це було в 1956 і 1968 роках, коли СРСР окупував Угорщину та Чехословаччину.

Цивілізований світ повинен чітко та беззастережно боротися зі злочинною тоталітарною політикою, не лише віддаючи шану жертвам минулого, а й не допускаючи збільшення кількості постраждалих сьогодні – надаючи підтримку Україні в боротьбі проти держави-агресора, сприяючи відновленню всеохоплюючого, справедливого та сталого миру для України, забезпечуючи відповідальність держави-агресора та її воєнних злочинців, а також справедливість для жертв російської агресії.

Апарат Верховної Ради України
12/38-2026/209223 від 04.09.2026

2332283

ЄАС ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ
Підписувач: Апарат Верховної Ради України, 1 прим.
Сертифікат: 3FAA9288338EC0030400000087172D005091E800
Дійсний до: 22.09.2027 0:00:00

